

Scamandru

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRISULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRADABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituționi și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Ce drepturi au**asigurații Casei Centrale
a Asigurărilor Sociale**

Asiguratul trebuie să știe care sunt drepturile sale și îndatoririle caselor de asigurări în conformitate cu noua lege. Regulamentul de curând apărut prevede clar drepturile asigurărilor în caz de boală, maternitate și accidente.

Credem util să punem la îndemâna asigurărilor textul precis al regulamentului.

Drepturile asiguratului

- a) îngrijirea medicală medicamente, pansamente și accesorii medicale;
- b) ajutoare bănești de boală, accidente, materiale și deces;
- c) pensie de invaliditate din boală sau accidente;
- d) pensii pentru urmași (articolele 5).

Îngrijirea medicală

Asigurării au drept, din prima zi de îmbolnăvire sau din ziua accidentului, până la vindecarea boalei sau a leziunii, la îngrijire medicală, fie la dispensar, fie la domiciliul medicului, fie la domiciliul lor, când boala sau accidentul nu-i îngăduie să părăsească casa (art. 6 al. 44).

Drepturile la îngrijirea medicală se extind și asupra următorilor membri din familia asiguratului, dacă trăesc în aceeași casă cu el: soția asiguratului, copiii minori ai asiguratului sub vîrstă de 18 ani, dacă dacă sunt infirmi chiar peste această vîrstă, cum și parintii în neputință de a munci a asiguratului, chiar dacă pot ajuta la lucrările casnice, fără a fi înmăsură a avea un câștig propriu.

Medicamente și accesorii medice

Asigurării, pe tot timpul boalei precum și membrii familiei prevăzuți la ora 8, pe același timp, au dreptul la medicamente și pansamente, după prescripțiunile medicului Casei de asigurare (art. 10 al. 1 și 5).

In cazul prevăzut de art. 9 de mai sus, asiguratul are drept, în condițiile acolo prescrise, la restituirea cheltuielilor făcute de el cu procurarea medicamentelor sau pansamentelor.

Casa de asigurare va putea acorda membrilor săi, în cazuri de absolută nevoie, tratamentul balnear, cură de aer sau ape minerale, în limita sumelor alocate în buget, fără ca aceasta să constituie un drept pentru asigurări.

Deasemenea se va acorda asigurărilor proze dentare, bandaje, centuri, cărje, precum și alte accesorii prescrise de medicii specialiști ai Casei, ca absolut necesar.

Ajutoare bănești

Asiguratul are drept dela Casa de asigurare, pe timpul că este bolnav și în neputință de a munci, la un ajutor bănesc egal cu 5 la sută din salariul mijlociu asigurat (art. 11 al 1).

Acest drept începe, pentru asigurării funcționari din industrie și comerț, după expirarea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 88, aliniat 2 din legea contractului de muncă din 5 Aprilie 1922, iar pentru ceilalți asigurări, din a 8-a zi de boală, conform dispozițiunilor art. 60 la ultim al a-

Continuare în pag. 4-a.

Fapte și realități

La Vața de Jos este o societate forestieră: SIAB. 65% din Capitalul social este subscris de STATUL ROMÂN.

Societatea s'a înființat cu scopul de a veni în ajutorul moșilor din comunele ce gravitează spre Vața: Căzănești, Ciungani, Prăvăleni, Basarabasa, Brotuna, Tătărești, Obârșa, etc.

Se înțelege că a fost foarte uman din partea statului că să găndit și la necăjișii din partea de N. a Zarandului, dându-le posibilitatea să câștige, în mod cinsit, bucata de pâine, după care jădușește luni de zile.

Poate în nici un colț de țară nu se trăește mai cu anevoie ca aici. Cauzele sunt multiple.

Pământul săracios care, ori cătă muncă ai pune, nu-ți dă niciodată un rod bun; satele împărtăsite de munte, au împiedicat de a pătrunde cu ușurință razele beneficioare ale culturii, precum și multele necazuri întâmpinate, — cauză? — dărzenia lui, din partea autorităților oligarhice abuzive de ieri, toate au contribuit — ca moșul din aceste părți, prostit de mizerii și necazuri, să rămână cu mult în urmă, aproape cu o sută de ani, față de ceilalți frați ai săi, săteni mai norocoși, aruncați de soartă în ținuturi mai bogate, mai prielnice unei viețuiri omenești.

Dar — Dumnezeule! — parecă un păcat greu apăsașă asupra lor, un păcat ce trebuie ispăsit... Si astăzi — după șasezprezece ani dela UNIRE, necăjișul de moș fie intelectual sau sătean, se găsește tot așa de străin, tot așa de batocorit, chinuit și umilit în casa neamului lui, ca și înainte în Decembrie 1918.

Obrăznicia și impertinența purderiei de Covacii, Kain, Fischmann și Salomon nu-și mai cunosc marginile. Tie întreprindere particulară, fie a statului Covacsii și Fischmannii nu lipsesc.

Slugarnici cu cei puternici și obraznici cu cei mici, au pătruns pe nesimțite în industrie și în toate instituțiunile românești, le-au acaparat și apoi s-au făcut stăpâni.

Așa s'a întâmplat și cu soc. forestieră din Vața.

N-au trecut nici 10 luni dela înființarea ei, deși 65% capital este al statului român, au și acaparat-o jidani. Nu vrei să credeș? Un singur român este la conducerea soc.: d. Popescu, un om de acțiune și muncă cinstită. Ceilalți sunt români de viață nouă: Jäger Salamon Jäger Nachtanael, Fischmann, Engel, Kain, Burcság, Fekei, Konitzek, Boroș, Tisza, etc. Aceștia sunt stăpâni moșilor din jurul comunei Vața, și aceștia sug bogăția glicei, pentru care — ei, sărmanii — au săngerat secoli dearândul.

Lui Covacs și Fischmann trebuie să se ploconească pentru a căpăta o bucată de pâine în țara lui. Lor trebuie să le oferă cu desnădejde brațele, pe ei trebuie să-i slugăreasă. Si cine e de vină?... Tu rabbi popor blajin și tacă. A suferi în tăcere este o calitate, o știm. Dar este și un mare defect. Covacs și Fishmann știe să ță-o speculeze cu prisosință. Copilul tău, pe care l-a crescut prin școli, știe Dumnezeu cum, n'a putut fi primit funcționar la soc. forestieră SIAB din Vața. Pentru el nu s'a găsit loc.

Dar pentru Covacs și Fischmann, da. Si încă plătiți bine.

Dar până când veți fi jertfiți, în plină țară românească, interesilor meschine celor străini la minte și la suflet?

Vom mai reveni.

Somajul în România

Nicăieri statisticile oficiale nu prezintă tabloul real al somajului. Dar nicăieri oficialitățile nu au curajul să desmîntă realitățile, pe care le poate constata orice cetățean mai perspicace. După statisticile birourilor de somaj, am avea numai câteva mii de someri, iar după declarațiile ministerilor nu avem aproape nici unul. Cu toate acestea mizeria și somajul răspalte prin orice mahala. E normal ca ele să ia proporții atunci când autoritățile constată existența lor și le neglijeză. Că avem somaj este evident. Pretutindeni și în toate ramurile de producție. Zilnic putem căsi în zilele închideri de fabrici, cari aruncă mii de muncitori pe drumuri. Găsesc acești muncitori imediat de lucru? E precis că nu. Dacă am fi avut statistică exactă am fi putut vedea cât de imens e numărul acestora fără de lucru. Si trebuie să spunem că am făcut seama numai de acei cari sunt completamente lipsiți de mijloace și cari mor pur și simplu de foame. Ne putem însă închipui că sunt acei cari găsesc numai pentru câteva timp de lucru și apoi someză luni dearândul. Se știe că în porturile dunărene, că vegetează de ani, nefiind utilizate, se săbat zeci de mii de hamali, în cea mai cruntă mizerie. Natural, că, de această autoritățile nu prea se îngrijesc. De Basarabia nu am vorbit, unde ni s-ar putea răspunde că se ia măsuri. Ce se întâmplă însă cu regiunile industriale și miniere din Prahova, Valea Jiului, etc. unde somajul a luat proporții mari? Din păcate nu este suficient numai optimismul guvernamental pentru a vindeca această cangrenă. Ce vor spune toți acești someri când vor căsi declarări unile oficialelor și vor constata că sunt cu desăvârsire ignorați. În țara tuturor jafurilor, în țara unde Grosu se poate juca cu miliarde, zeci de mii de oameni abia și frag suflul și nimici nu se interesează de ei.

G.

Incorporarea Contingențului 1936

După cum am auzit contingentul 1936, care după lege urma să fie incorporat la 10 Februarie, va fi chemat sub arme numai la 15 Martie.

Posta noastră

Cu prilejul intrării în anul IV de existență, finem să mulțumim tuturor abonaților noștri, cari și-au făcut datoria față de noi, achitându-ne la timp abonamentele și astfel asigurând apariția regulată a gazetei.

Restanțierilor — și avem mulți și dinte aceștia, — ii rugăm să nu uite că o gazetă provincială, oricât de modestă fi ea, cere multe jertfe din partea celor ce o conduc, pentru a-i asigura apariția regulată. Hărția, tiparul, etc. costă mulți bani.

Deci e o chestie de cinste, din partea ab. rest. de a achita neînsemnatatele sume ce ne datează.

Aprobate... de serviciul apelor.

Organizarea și apărarea muncii naționale

Organizarea și apărarea muncii naționale, e o carte care trebuie prețuită de orice știitor de carte.

In cele o sută opt pagini, d-za desvoltă pe larg toate lipsurile în organizarea muncii naționale începând dela primele și naivele desvoltări ale poporului românesc și trecând în revistă toate neajunsurile de astăzi, scoate în evidență pecinginea minoritară care a acaparat toate instituțiile și întreprinderile.

Vorbind despre meseriașii d-l Millea arată cum: regii unguri și dietele celor trei națiuni au creiat o ideologie bizară, negând împotriva evidenței și realităței, existența neamului românesc și în consecință, excluzând poporul nostru nu numai din viața statului, dar și din bresle.

In comerț, în industrie, la orașe și la sate, munca ușoară, speculațiunea și exploatarea erau în mâni streine".

Și'n adevăr, oricine poate privi și astăzi — cu durere — cum cele mai mari întreprinderi sunt pe mâinile streinilor.

Întreprinderile cele mai mari și orice soi de fabrici, nu sunt îmbibate cu streini? Nu stau sute de mii de muncitori români pe drumuri, fară a putea să lucreze undeva numai pentru a-și câștiga pâinea de toate zilele?

Si totuși mulțimea aceasta e bună, nu se revoltă. Tolerează totul. Parcă aşteaptă ivirea unui nou Mesia.

Dar bieții oameni nu cer altă ceva decât: „pâinea de toate zilele“.

„Lucru, pâine, pace și legalitate. Acestea le cere poporul românesc“.

Frumoase cuvinte spune domnisa, dar realitatea e alta. Generația de astăzi are mult... foarte mult de luptat...

Vine șomajul. E plină lumea. Nu știu dacă avem o statistică precisă a șomerilor în România, totuși e o cifră mare.

Cauzele șomajului, mulți le cunosc. Dl. Millea le desvătupe larg.

Intr'un articol apărut în primăvara anului 1931 în revista „Revue des deux mondes“, de Launay spune: „cauzele șomajului sunt, unele despre care se vorbeste și altele despre care nu se vorbește. Ele sunt de ordin teoretic și de ordin practic“.

Nu știu dacă vreodată se va ajunge la soluția fericită, când toți șomerii vor fi adunați de pe drumuri.

Din cetirea zilei

Câte se concep, câte se discută și câte se realizează!

Numai o sigură zi, o singură clipă, distrugă sau clădește, înaltă sau coboară, turbură sau limpezește, întunecă sau luminează, fie trecutul bogat, fie prezentul sărac sau viitorul plin de nădejdi.

Ne-am obișnuit să credem în sinceritatea legăturilor diplomatice, în tratatele pacitelor de neagresiune, ca și în declarațiile amoroase; în stabilirea economiei mondiale și durabilitatea ei, în încăpăținarea moralei publice ca pescarul în undița sa, în credința femeii ca în credinciosul Iuda. Si tot așa înălțăm steagul supunerii în fața conducerilor, măncătorilor sau guvernărilor, după cum nu este siguranță în bunătatea și blândețea turmei celor care conduc.

Credem în dreptate ca speranța invierii morților, în cruzimea furilor ca în răutatea femeii, în modestia omului politic ca în eleganța șomerului. — Ne sunt dragi cei care se duc, fiindcă nu-i mai avem piedici în idealurile noastre, suntem iertători cu cei nevoiași și slabii, răbdători cu cei tari.

Ileana Csinzeana din lumea basmelor noastre, este necunoștință de astăzi. Principiile și legile Universului, că și nestatornicia lui, ne entuziasmează, servindu-ne clauză contractelor temeinice.

Lăcomia a rămas menajera bucătării publice. Falșitatea și lașitatea s-au șters din dicționar conform legii uzului. Suntem mândri

cărți.

de AUREL MILEA

Si ce ne facem cu cei peste 15.000 de tineri absolvenți ai universităților care n'au nici o ocupație?

Statul nu mai angajează în servicii alții. E vorba de revizuire, nici decum să facă noi angajări.

Ce se va face cu atâția tineri?

Este o dureroasă întrebare pe care și-o pune d. Aurel Millea și pe care ne o punem toți, în fiecare zi.

Singura și mare greșală acestor cari trec pe băncile școlilor e ca fiecare să găndește numai la funcțiuni de stat și slujbe înalte.

Foarte puțini (și nici puțini) nu se gădesc la agricultura și industria țării, fără care nu putem trăi.

Nu cu cei care știu să manuască condeiu, România — țara eminentei agricole — va lua o dezvoltare frumoasă, ci cu acei țărani îndoși de spate și arși de soare, care știu să poarte voinicește unelele de lucru.

Înălțarea preocuparea de capetenie a celor mari. Privirile tuturor trebuie să fie îndrepărate numai și numai asupra țărănilor. S'au observat multe inițiative luate de guvern și le aşteptăm cu nerăbdare roadele.

Caci: „în statul cu economie dirijată, întregul tineret ieșit de pe băncile universităților, are loc“.

Si „să se precizeze, că a fi român, înseamnă un titlu de mândrie și nobilă pentru fiul acestui neam, de care streinii trebuie să ție seamă. Românul trebuie să știe că este stăpân în țara lui și trebuie să simtă că este mai important din punct de vedere al consolidării statului său național, decât ori care altă naționalitate. Si aceasta trebuie să o cunoască și recunoască și streinul“. (pag. 91).

Dar ce frumos zice dl. Rădulescu-Motru: „romanismul este presimțirea tinerescă a unui adevăr, care să să fie desvăluit“.

Regret foarte mult că spațiul restrâns al acestei gazete nu-mi permite a vorbi mai pe larg despre importanta carte.

Dl. Aurel Millea merită cele mai frumoase elogii și volumul d-sale ar trebui să nu lipsească din nici o bibliotecă.

M. Db.

de prețioasele noastre calități, înaintașilor le atribuim superioritatea, pe care descendenții o au, grație calităților moștenite. Alarmăm pe tot marele descoperiri, inventări și nu ne este teamă să spunem că acum ca niciodată viața a fost cucerită. Rădem și plângem, căntăm și ne vătăm, raiul a coborât pe pământ, iar porțile iadului au fost distruse, demonii trecuți în rândul muritorilor, viața înconjurată de grajile mizeriei împarte tuturora cu bunăvoie din cupa veșnic plină.

Unii gustă, alții sorb și alții se îmbată. În amara noastră veselie, nedureros rând pe rând, cu durerile dela natura cea nedreaptă, lăsând în urmă tot sau nimic.

Sărmane albine!... Culegeți zilnic rodul muncii voastre; vă luptați cu greutatea soartei și cu voi însă-vă, spre a găsi cu mai multă ușurință praful alcăturii voastre.

De-am putea fi ca voi... în același ritm de slavă, am înălța prin cântece și muncă, tăria adâncă a cuvântului feeric: a trăi.

Alex. Serbanescu
Arges.

Alegerea pentru locul de deputat la Hunedoara

Canvocarea Colegiului electoral pentru Adunarea Deputaților al jud. Hunedoara, pentru a alege un deputat în locul rămas vacanță prin numircă d. Mitropolitul Constantinescu guvernant al Băncii Naționale, fixată pentru ziua de 2 Februarie 1936, se amână pentru ziua de 18 Februarie 1936.

Act de mulțumire

Oficiul parohial ortodox român din Tătărești de Criș aduce cele mai călduroase mulțumiri următoarelor instituții și domni, care au binevoit a contribui cu obolul lor la ridicarea unui nou lăcaș de închinare. Iată donațiunile: Soc. „Mica“, Brad, 10.000 lei; Prefectura jud. Hunedoara, 5.000 lei; Dr. Romulus Mocu, f. prefect candidat de deputat, 2.000 lei; Banca „Crișana“, Brad, 1.000 lei; Dl. avocat Dimitrie Zapan Brad, 2.000 lei; Dna Matilda Zapan, București, 1.000 lei; 1 perdea la usile împăratesti, o învelitoare pe tetrapod, o învelitoare pentru pupitrul de pe care se citește sf. evanghelie toate din cat fea purpurie; Părintele Iosif sen. Tebea, un chivot; Căp. Gh. Grigorescu Legoj, 1 evanghelie și 2 icoane mici reprezentând Invierea și pe Sf. Gheorghe; Dna Lili Receanu Arad, 1 icoană reprezentând pe Sf. Împărat Constantin și Elena și un miritor; D. Dobrogeanu dir. Școalei de Arte și Meserii Baia de Criș, 1 tetrapod și aprindător de lumină; Budugan Victor Tătărești de Criș, 1 strană; Jude Aurel și Bașa Iacob Tătărești de Criș, 1 strană și 1 proscomidier; Bec Mihai Tătărești de Criș, 1 pupitru pentru cinci sf. evanghelie; Lazar Florin Tătărești, o învelitoare pe tetrapod; d. V. B. Taloescu directorul ziarului „Avântul“ Petroșani, 2 candele de argint 1 miritor și 1 linguriș pt. sf. Împărtășanie; Căp. Radu Gheorghe București, 1 cădelniță de argint, 1 crucifix de argint.

Dea bunul Dumnezeu ca fapta donatorilor să fie pilditoare și altora spre bucuria noastră obștească.

Părinte Corpadea Stefan

Cronica medicală.

Pneumonia

Pneumonia este o boală datorită microrganismului numit pneumococ. Este interesant de remarcat să găsești în permanență în salivă organismul sănătos. În această stare microrganismul este lipsit de virulență. Numai atunci când intervine o răceală, lovitură în olente, inhalări de praf, etc., care slabesc organismul, microrganismul devine virulent și provoacă boala. În special bărbații au predispoziția de a se bolnavi de pneumonia. Excesele de oboselă, consumul exagerat de alcool, sunt factori care influențează mult răspândirea bolii. Timpul cel mai propice pentru contaminare este iarna și primăvara. În majoritatea cazurilor semnele care vestesc apariția boalei nu se deosebesc prea mult de ale celorlaile bolii. Insomnă, durerile de cap, durerile de mijloc și un fior foarte lung sunt semnele imediate, apoi rezemțim un jungiș în dreptul tășei, a cărei intensitate crește în raport cu boala. Bolnavul trebuie să susțină o tuse groaznică, uscată, care îl chinuște în permanență. Flegma e la început galbenă, apoi devine ruginoasă și vâscoasă. Respirația se precipită și temperatura se menține în permanență între 39—40 grade. Pneumonia nu are un mers lent și evoluțiv ca la celelalte boli. Începe brusc și se termină brusc. Temperatura poate deveni normală într-o singură seară. Bolnația poate dura 7 la 9 zile până când se vindecă. Uneori, înainte de ultima seară, boala pare chiar să se agraveze. Convalescența e în general scurtă. Numai în cazurile când pneumonia e mortală, flegma capătă culoare negricioasă, iar aspectul bolnavului se schimbă complet. Fața devine negricioasă și părțile se balonează. Denodământul se termină prin coma. Pneumonia mai poate provoca numeroase complicații. Se admite că pneumonia a fi o urmare a unei septicemii pneumococice, care poate provoca de multe ori infecții în diverse organe. Boleala poate să intre în septicemie. Boala are forme variate, după bolnav. Se cunoaște o pneumonia a copiilor, a bărbaților și pneumonia alcoolicilor, care este și cea mai gravă. Pneumonia alcoolicilor e insosțită de delir și agitație asemănătoare cazurilor de delirium tremens. Mai se cunoaște o categorie de pneumonii, neregulate, la care se presupune că intervin și alți microbii. Bolnavul trebuie să rănească în linie și într-o cameră bine aerisită. El trebuie culcat cu capul pe perne foarte înalte. I se va aplica ventuza uscată și scarificate. Se va pune deasemenea Priesnitz rece în jurul pieptului. În alimentație trebuie să predomină lichidele: lapte, supe, ceaiuri, ouă și vin vechi. Medicamentele vor fi prescrise de medic, ale cărui sfaturi trebuie urmate cu strictețe.

dr. C. Theodora

Topirea verighetelor

Italia duce o luptă disperată pentru cucerirea Abisiniei. Întră într-un răsboi colonial, într-o perioadă din cele mai nefericite, Italia a ajuns mai curând decât se credea, la capitolul sfârșitor ei materiale. Căpetenile dela Roma și-au pierdut calmul. Ele și i-au dat seama, însă, că nu e tocmai ușor să cuceresc un ținut atât de mare și de sălbatic ca Etiopia și că făță de rezistență îndărâtă a Ligii Națiunilor și în special a Angliei nu poate face altceva decât să bată în retragere. Dar nu despre greutățile insurmontabile, ridicate în calea Italiei vrem să vorbim azi, ci numai despre un fapt caracteristic care n'a prea emoționat lumea... E vorba de topirea verighetelor. Fascismul, bogat alimentat cu fonduri în începutul activității lui, a înecat în sânge muncitorimea. Cu milioanele de litere ale marilor industriașilor din Milano, Roma și alte centre în uriașe, s'au alcătuit fascile, cari procurându-și într-o noapte lista abonașilor ziarului "Avanti" au trimis pe lume în cealaltă zeci de mii decetăjeni, cari nu avea altă vină, decât aceia că cîteau un ziar care năzuia spre o viață mai bună pentru massele producătoare. Debutând prin vîrsarea de sânge a conaționalilor lor, Mussolini și termină cariera politică prin vîrsările de sârge de pe întinderile Etiopiei, unde se măcelăresc reciproc două popoare nevinovate. Imperialismul duce la nenorocirea statului italian, care se află azi în pragul falimentului. Dacă Anglia nu și-ar fi văzut pericolitatea interesele ei și n'ar fi reacționat violent — prin Liga Națiunilor — contra răsboiului, am fi avut azi o nouă încărcare mondială. Ar fi trebuit să ne topim și noi verighetele, ca italienii cari duș la săpă de lemn de conducătorii lor, dau din colț în colț, căutând salvarea acolo unde ea nu mai poate fi.

G.

D. dr. SILVIU DRAGOMIR
prof. univ., membru al Academiei române, candidat la partid. Naț.-Creștin în alegerile parl. din jud. nostru.

— Cămilă cu cinci cocașe. Numai condițiunile de viață nenaturale creiază anomalie, așa susțin cu hotărare oamenii de știință. Să se pare că cel puțin de astă dată constatăriile acestea corespund realității. La grădina zoologică din Londra s'a născut săptămâna precedentă un pui de cămilă care poartă în spinare, nici-mai mult, nici-mai puțin de cinci cocașe. Pare cu atât mai curioasă această anomalie, întrucât se știe că până în momentul de față, cămiliile transplantate au dat pul cu cocașe mult mai redusă decât la cele obișnuite.

In fiecare casă Radio...

Si Dv. puteți avea acum un aparat de radio modern, căci Vi-l oferim cu prețuri reduse, care exclud orice concurență: Mărci cu renume mondial, ultimele modele 1936: Philips, Ingelen, Lorenz, Eumig, Kapsch, Lumophon, Standard, Radio Corporation, Columbia, etc.

Cereți oferte și demonstrații gratuite la vechia firmă de încredere

MAX GODEL DEVA, **Palatul „Decebal”**
Prețuri convenabile! Rate lunare mici! Demonstrări la domiciliul Dvs.!

Doina vremii

Prin bordeele sărace
Cântă doina vremii tristă,
Căci la noi o viață bună
Nu există, nu există.

Nu-i nici cinstă, nici dreptate
Zice doina din caval;
Cu politica, măi frate,
Am ajuns în aşa hal...!

Să ii zice cu glas tare
Să s'audă 'n depărări,
Că în biata noastră fară
S'a făcut pâinea amară.

Dacă anzi de-atâtaea furturi,
Nu te însăpmânta de Skoda;
Ori și cine cată astăzi
Să fie la jel cu moda

Partizanii dela cărmă
Au pus biruri peste noi,
Ne-au săcătuit avutul
Să-am rămas flămândi și goi!

Iar pe plaiurile 'ntinse
Tânguind s'aud fărani,
Cum își plâng săracia
Care-o duc din greu cu anii!

Si ciobanul de'a stână
Tot mai jalnic doina și cântă,
Doina vremurilor noastre
Ce apăsa și frământă!
Azi, când nu poți să mai răsuagli
De străini și de jidani,
Toți sunt pătimăși și lacomi
De avere și de bani.
Dar să facă bine'n tară,
Niciodată nu se 'ndură,
Căci sunt putrezi până la oase
De minciună și de ură.
Si mai au curaj să spună
Că sunt cei mai buni Români,
Că sunt patrioți, și 'n tară
Numai ei pot fi stăpâni?
Așa înțelegeți cinstă
Pentru neamul nostru sfânt,
Ce-a vărsat atâta sânge
Pe un brazdă de pământ?
O! de-ar mai veni un Tepeș,
N'ar fi 'n stare să priceapă
Debandada dintre voi;
V'ar trage pe toți în ţeapă
Să ar mai curăți pământul
De ciulini și de gunoi!... Delapraja

— Instalarea P. S. Episcopului Andrei al Aradului va fi Dum. 2 Februarie.

— Vineri, la București, s'a ținut un consiliu de miniștri. S'a discutat problema întocmirei bugetului și s'au luat măsuri severe de ordine în vederea campaniei electorale.

Tot cu această ocazie s'au mai hotă-

ră: Toate posturile devenite vacante pînă la 1 Aprilie 1936, vor fi desființate, iar numirile făcute, conf. legii în vigoare, vor fi anulate

După 1 Aprilie 1936 — legea va fi abrogată și se vor face numiri noi în locurile devenite vacante.

Povești sfinte din

„Cartea Cărților“

Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii când e vorba de răutate. La minte, însă, fiți oameni desăvârșiți.

Nu vă lăsați înșelați: tovarășii rele strică obiceiurile bune.

Nu te lăsa biruit de rău, ci biruește răul cu binele.

Fiecare dintr-o să fie aproapelui pe plac, la ce e bine, pentru zâdrea lui.

Căutați pacea cu toată lumea și sfintenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul.

Rămâneți întru dragoste frătească.

Ferîți-vă de iubirea de argint și vă îndestulați cu cele ce aveți, căci însuși Dumnezeu a zis: nu te voi lăsa, nu te voi părăsi nicidcum.

Iar voi fraților, nu pregețați să faceți ce e bine.

Ferîți-vă de orice înfâșare a răului.

Dojeniți pe cei fără rânduială, îmbărbătați pe cei slabii de finger, sprijiniți pe cel neputinciosi, fiți îndelung răbdători față de toți.

Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna țineți-vă de cele bune, unul față cu altul și față cu toată lumea.

Trăiți între voi în bună pace.

Imbrăcați-vă cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blândețe, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unul pe altul și iertând unul altuia.

Imbrăcați-vă cu iubire, care este legătura desăvârșirii.

Învățați-vă și povătuți-vă voi pe voi cu toată înțelepciunea.

Părintele Stefan

Patriarhul Miron urmează să fie ales patriarh egumenic al bisericii ortodoxe

București — Din sursă bine informată un ziar din capitală anunță că Sinodul suprem al Patriarhiei dela Constantinopol a propus Patriarhului României să ocupe scaunul Patriarhiei egumenice al bisericii ortodoxe. România ar urma să subvenționeze în acest caz Patriarhia din Constantinopol. Se pare că propunerea este împărtășită de Patriarhul Miron Cristea și de factorii constituționali, cari văd prin această alegere o mare cinstă ce se face bisericii ortodoxe române.

Dacă I. P. S. S. Patriarhul Miron ar urma să fie ales șef suprem al bisericii ortodoxe, se vorbește că mitropolitul Visarion Puiu să-i ia locul ca patriarch al României.

Examenul de definitivat

— Ministerul instrucțiunii a pus în vedere învățătorilor cari sunt obligați să se prezinte la examenul de definitivat, să înanțeze cereri de înscriere la acest examen prin revizorate la serviciile locale de învățământ cari vor întocmi tablouri și le vor înainta președintilor comisiilor examinatoare. În aceste tablouri vor fi trecuți toți învățătorii și învățătoarele precum și învățătoarele dela școlile de copii mici, cari la 15 Martie 1935 au împlinit 3 ani de funcționare efectivă cu titlu provizoriu.

Să vor trece în tablouri și învățătorii și învățătoarele cari au fost respinși de două ori la acest examen sau nu s'au prezentat nemotivat de două ori. Învățătorii respinși de trei ori nu mai au dreptul a se reprezenta.

Acel cari nici la al treilea examen nu vor obține media 7 sau vor absenta de trei ori nemotivat înțează de a mai face parte din corpul didactic.

Vor fi înscrise numai candidați cari îndeplinesc condițiile vechii legi (1924) pentru primii doi ani de funcționare în învățământ și cele ale novei legi 1934 pentru ultimul an de funcționare. Examenul se va ține în cursul lui Martie. Data începerii lui și centrele cari se vor ține, vor fi anunțate ulterior.

Ce drepturi au

Asigurații Casei Centrale a Asigurărilor Sociale

(Continuare din pag. I.)

Celeiasi legi (art. 11 și 117 al. 2 din legea pentru unificarea asigurărilor sociale).

Asigurații care nu beneficiază de dispozițiunile legii contractelor de muncă, vor primi, în tot cazul, dela patronii lor, salariu pe zilele de boală, până la cel mult săpte zile (art. 11 al. 2).

Pe tot timpul cât plata salariului este obligatoriu, nu se acordă alt ajutor bănesc de boală (art. 117).

Asigurații care nu se găsesc în condițiile precedentelor trei aliniate vor primi ajutorul bănesc cu începere din a 4-a zi de boală (art. 117 din legea din 27 Ianuarie 1912).

Ajutorul bănesc de boală se plătește săptămânal, la sfârșitul fiecărei săptămâni, succindu-se pe 7 zile inclusiv sărbătorile (art. 11 al. 3).

Patronul este obligat a plăti salaria-tului său bolnav, în neputință de muncă, pe primele zile de boală, respectiv până la maximum 30 zile pentru funcționarii din industrie și comerț în baza certificatului medical, eliberat în mod gratuit de medicul asigurărilor lor sociale sau, în lipsa acestuia, de un medic oficial.

Asigurata care a contribuit cel puțin 26 săptămâni, în ultimele 12 săptămâni înainte de facere ia:

- a) Îngrijire cu medic, moase, medicamente și pansamente după trebuință.
- b) Ajutor bănesc timp de 12 săptămâni din care cel puțin 6 după facere potrivit clasei mijlocii de cotizare din ultimul an și cu cun-tumul ajutorului de boală.

Dacă asigurata gravidă sau lehuză se îmbolnăvește din orice cauză, ea are pe baza raporturilor medicului Casei, toate drepturile prevăzute de la asigurarea de boală (art. 15).

Soția unei asigurate beneficiază în caz de lehuzie, de îngrijire cu medic, moase, me-dicamente și pansamente dacă soțul asigurat a contribuit cel puțin 52 săptămâni în ultimii doi ani anteriori datei nașterii.

Ajutoare în caz de deces

Dreptul pentru ajutor de înmormântare se acordă după o cotizare de cel puțin 26 săptămâni în ultimii doi ani.

In cazul când asiguratul a contribuit la mai multe clase de cotizare, ajutorul se va stabili după clasa care va corespunde mijlociei cotizațiilor.

In cazul de deces, ca urmare a unui accident, ajutorul de înmormântare se acordă fără a se ține seamă de vechimea în asigura-re (art.)

„Românul”

Culturale.

In seara zilei de 23 Ianuarie era. Școala de Arte și Meserii din Baia de Criș a aranjat o frumoasă producție teatrală urmată de dans.

Reprezentarea a inceput cu „Trăiască Regele“ cor executat de elevi școalei, după care a urmat conferința d-nei profesoare Alexandrina Șuluțiu. Domnieasa a vorbit despre însemnatatea zilei de 24 Ianuarie. In cuvinte alese, d-na Suluțiu a scos în evidență marea însemnatate a acestei zile trecând în revistă pe marii filozofi ai unirii. Conferința a fost cât se poate de placută.

S-a reprezentat piesa „Spre Idial“ care a fost frumos executată de elevii școalei. Intre elevi, am avut ocazia de a vedea — iarăși — jucând artistic pe d-na Dobrogeanu.

Piramidele execute de elevi au fost frumoase. Corurile reușite.

Petrecerea care a durat până dimineață, a fost cât se poate de placută,

Sunt frumoase dovezi ale inițiativelor intelectualilor din Baia de Criș.

Dl director al Școalei de Arte și Meserii a avut grija ca totul să fie frumos aranjat lucru pentru care îl felicităm.

Primim spre publicare:

Scrisoare de mulțumire adresată D-lui Dr. Romulus Miocu de către Căminul Studenților Hunedoreni din București.

Stimate Domnule Prefect,

Noi studenții hunedoreni din București, având astăzi un cămin care se datorează în mare parte și Dvs. ne cerem voie, ca să vă aducem prin această scrisoare, mulțumirile noastre sincere.

De mult visam noi ca să avem un cămin, însă nimeni nu ne-a înțeles până acum. Mulți dintre noi eram întocmai ca niște copii ai nimănui, locuind prin cocioabe fără foc și flămânzi, pentru că din pușinii bani pe care îi aveam, trebuia să dăm o bună parte pentru cameră, care aici în București e aşa de scumpă. Când se înținea luna ne era o groază pentru că de multe ori nu mai aveam bani să mai plătim chiria și atunci eram pur și simplu aruncata în stradă.

Acum când avem asigurat un pat curat, o sobă caldă și tot ce trebuie, inimile noastre se îndreaptă în sprea Dvs. și ușurare de chinurile de până aici, rămânându-ne numai grija învățăturii, Vă aducem călduroască mulțumiri.

Gestul Dvs. e cu atât mai de lăudat, cu cât, prin prevederea în bugetul județului a unei sume pentru întreținerea căminului și în viitor, i-ai asigurat dăinuirea, și apoi, când am intrat în cămin, pe noi nu ne-a întrebat nimeni de ce coloare politică suntem, cum se procedeaază la multe cămine, ci numai dacă suntem în regulă cu examenile dela Facultăți, dacă nu suntem feciori de bani gata și despică certificatul de sănătate. Nu ne-ai cerut nici să împărtăşim de aici înainte anumite idei politice, ci ne-ai cerut să facem numai o singură politică, politică cărtii! Aceasta e aureola care nimbează gestul cu adevărat nobil și desinteresat al Dvs.

Să trăiști, Domnule Prefect, ani mulți ca să vedești roadele bune ale operei Dvs., și ne rugăm bunului Dumnezeu să Vă dea sănătate și tot ce dorîști.

București, 17 Ianuarie 1936.

Urmează semnăturile studenților din Cămin

Incercări

Marșul Centuriei a IV-a Mica.

Avânt, sburdănicie și capul tine-l sus
A IV-a este Mica... și faima îs'a dus,
Hai, sări voios copile, cât Tânăr încă ești
Căci astfel dacă lucră, în vecinu'nbâtrânești.

Urmăriți cu roși bâtrânu' ce sfaturi vă dă,
Sufiți coline holmuri, și tot ce vă'ncântă
Și vă'ndrumăriți năvalnic, Centura în care
Vom și lupta cu toții, la Tisa și la Mare.

Vom înfrânta urgia, cu brațul ne'nvins
Azi ridicăm cu Mica, virtutea'n ori ce ins.
Și Patrie și Rege ai noștri sunt!
Al nostru-i dreptul tare, cu noi e Dumnezeul!

Locot. R.

N. B. Un elev care va afla melodie potrivită acestor versuri, capătă recompensă o cruciulă mică de argint.

Stiri diferite

M. S. Regele, împreună cu delegații guvernului: d. Lapedatu și d. Ministrul al armatei au plecat la Londra spre a participa la înmormântarea regelui George al Angliei.

Episcopul Oradiei, Roman Ciogoraru, a murit. Întreaga sa viață și-a jertfit-o pentru binele neamului nostru. A fost un mare român și un bun creștin.

D. dr. Gh. Feier, a fost confirmat pe ziua de 1 Februarie, cu drepturile avute, medic al circ. Buteni.

Crăciunul laponilor. Locuitorii nordului sărbătoresc Crăciunul cu aceleaș fast ca și ceilalți locuitori ai lumii. Ba, se postează săptămâni că tradițiile acestea semi-creștini complică mult această sărbătoare, dându-i un aspect extrem deizară. Se știe că laponii, atât cei din Norvegia, cât și cei din Groenlanda

sunt creștini de mult timp. Cu toate acestea ei mai păstrează o seamă de obiceiuri păgâne, mai ales la serbarea diverselor zile de sărbătoare.

Știri din Zarand

Să stins din viață — azi 29 Ianuarie, închinuri grele, fiind bolnavă de cancer, vrednică soție a colegului nostru iubit Petre Popa din Uibărești.

Moartea nemiloasă a răpit o ființă cu alese calități de mamă și soție.

Avea numai 42 de ani. Jalea, în familia prietenului nostru P. Popa, este mare... Impărtășim și noi durerea familiei Petru Popa, și îl trimitem și pe această cale sincerile noastre păreri de rău.

Inmormântarea va fi Vineri ora 2 d.m. în cimitirul bisericii din Uibărești.

A murit la Tebea Oprea Sărăța, în vîrstă de 99 ani. A fost cea mai bâtrâna femeie din Zarand. Si cunoscută... Căci, pe timpul când Regele munților, Avram Iancu, prîbegea prin satele zarandene, Oprea Sărăța era primărită în istorica comună Tebea. Si eroul din 1848, după cum ne-a spus ea de multe ori găsia o mână bună și un pat moale pentru oasele lui trudite.

Sar fi putut prinde multe taine din viața lui Avram Iancu, căci multe știa baba Sărăța. Dar Dumnezeu a chemat-o în ceata dreptilor săi, la Sărăța

Dumnezeu s'o odihnească în pace.

Atragem atenția cetitorilor noștri, muncitorilor, să citească articolul:

„Ce drepturi au asigurații Casei Centr. a Asig. sociale“

Ziua de 24 Ianuarie la Brad. Si anul acesta s'a serbat cu fastul cuvenit. La biserică ortodoxă, în prezența autorităților militare și civile, s'a oficiat un te-deum.

La liceu, în sala de gimnastică, sub auspiciile „Astrei“ — s'a executat un program bogat și frumos. Recitările și corurile, conduse de d. prof. Gh. Pârvu, au fost bine executate. D. prof. Pârvu s'a dovedit întotdeauna un mare îndrăgostit al cântărilor noastre, românești.

Vorbirea d. prof. C. Rusu: „Insemnatatea zilei de 24 Ianuarie“, a mers la înimă. Cuvântul de deschidere l'a rostit d. C. Ciocan, dir. liceului și pres. „Astrei“.

Colegul Pătroescu din Luncoiu de Jos, i s-au făcut multe zile amare, din partea auto-rițătilor ad. din plasă. Din ce motive nu știm.

Stim atât: că d. Revizor șef a anchetat cazul și l'a găsit pe d. Pătroescu mai mult decât bine.

Il felicităm și noi pentru această îsbândă. Într'adevăr a fost o mare îsbândă.

Cinema „Orient“ Brad.

Dum.

Febr.

Premiera a avut loc

la Cinema Regal!

Cei

doi Regi

O dramă palpitantă într'un cadru grandios.

cu
Emil Iannings, Georg Alexandru și
Rudolf Klein Rogge